

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนารูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษา
ของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ผู้วิจัยนำเสนอ สรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผล

ผลการพัฒนารูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนระดับชั้น
อนุบาลปีที่ 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) มาตรฐาน / ตัวชี้วัด 2) กิจกรรมการประเมิน 3) วิธีการ/เครื่องมือ / เกณฑ์การประเมิน 4) ผู้ประเมิน 5) การประมวลผล และ 6) การแปลผลการประเมิน
2. คุณภาพของรูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.77$, S.D.=0.39) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.75$, S.D.=0.43) มีความถูกต้องในการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.76$, S.D.=0.41) และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.74$, S.D.=0.44)
3. ระดับพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ของโรงเรียนเนินลาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 13 คน มีพัฒนาการทางภาษาด้านการฟัง อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=8.46$) พัฒนาการทางภาษาด้านการพูดอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=7.30$) พัฒนาการทางภาษาด้านการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{X}=4.15$) และพัฒนาการทางภาษาด้านการเขียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=4.76$) และนักเรียนมีพัฒนาการทางด้านภาษาโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=24.67$)

อภิปรายผล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการพัฒนา รูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 จากผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษาประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 6 องค์ประกอบ คือ 1) มาตรฐาน / ตัวชี้วัด 2) กิจกรรมการประเมิน 3) วิธีการ/เครื่องมือ/เกณฑ์การประเมิน 4) ผู้ประเมิน 5) การประมวลผล 6) การแปลผลการประเมินซึ่งสอดคล้องกับทรงศรี คู่หนอง (2545 : 159) ที่ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงที่สร้างและพัฒนาขึ้นประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนดเป้าหมายหรือผลที่ต้องการให้เกิดแก่นักเรียน 2) กำหนดภาระงานการเรียนรู้ตามสภาพจริง 3) การกำหนดมิติ ในการประเมิน 4) กำหนดวิธีและเกณฑ์การประเมิน 5) การกำหนดลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามสภาพจริง 6) การประเมินการปฏิบัติภาระงานตามสภาพจริงจากเพิ่มสะสมงานที่นักเรียนจัดทำขึ้น และ 7) การลงสรุปความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของนักเรียนจากการหาคุณภาพของรูปแบบก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งเมื่อพิจารณา ในรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบประเด็นที่น่าสนใจมา อภิปรายผล ดังนี้

1.1 มาตรฐาน / ตัวชี้วัด ของการประเมินพบว่า มาตรฐานที่ประเมิน ได้แก่ มาตรฐานที่ 9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัยซึ่งมีตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้ 1) พัฒนาการทางภาษาด้านการฟัง ตัวชี้วัดของการประเมิน ได้แก่ ฟังคำสั่งแล้วเข้าใจปฏิบัติตามคำสั่งได้ ตอบคำถามอะไร / ทำไม่ได้ เปรียบเทียบเสียงที่ได้ยิน 2) พัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ตัวชี้วัดของการประเมิน ได้แก่ บอกชื่อ - นามสกุล ของตนเองได้ การเล่าเรื่องจากภาพ การเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง 3) พัฒนาการทางภาษาด้านการอ่าน ตัวชี้วัดของการประเมิน ได้แก่ การรู้จักวิธีใช้หนังสือให้ถูกต้อง เปิดและทำทำอ่านหนังสือพร้อมทั้งเล่าเรื่อง

4) พัฒนาการทางภาษาด้านการเขียน ตัวชี้วัดของการประเมิน ได้แก่ การเขียนตามรอยเส้นประ และการวาดภาพตามจินตนาการ

1.2 กิจกรรมการประเมิน พบว่า กิจกรรมการประเมินต้องสอดคล้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 กิจกรรมการประเมินดังกล่าวประกอบด้วย 1) พัฒนาการทางภาษาด้านการฟัง กิจกรรมการประเมิน ได้แก่ เกมทำตามคำสั่ง การฟังนิทาน เรื่องสวนดอกไม้ และตอบคำถาม เพราะการเล่านิทานให้นักเรียนได้ฟังและตอบคำถามส่งเสริมพัฒนาทักษะทางภาษาและการฟังและเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสู่การพัฒนาทักษะทางภาษาต่าง ๆ อีกต่อไปซึ่งสอดคล้องกับ วิชาการณ ษาประดิษฐ์ (2549 : 158) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน และกิจกรรมการศึกษานอกห้องเรียนมีผลต่อการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาของเด็กในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 และยังคงสอดคล้องกับดวงสมร ศรีใสคำ (2552 : 189) กล่าวไว้ว่า กิจกรรมการเล่านิทานที่บ้านส่งเสริมพัฒนาทักษะทางภาษาการพูด และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสู่การพัฒนาทักษะทางภาษาต่าง ๆ อีกต่อไป เกมนี้เสียงของใคร 2) พัฒนาการทางภาษาด้านการพูด กิจกรรมการประเมิน ได้แก่ ร้องเพลงชื่อของเธอแล้วบอกชื่อตนเอง เล่าเรื่องจากภาพที่หนูชอบ โด่ขื่นหนูอยากเป็นอะไร 3) พัฒนาการทางภาษาด้านการอ่าน กิจกรรมการประเมินได้แก่ มาเข้าห้องสมุดกันเถอะ นักเล่านิทานน้อย การประเมินการเล่านิทานอาจสังเกตได้จากการเล่นมุมหนังสือไม่กำหนดให้เด็กต้องออกมาเล่าหน้าชั้นให้เพื่อนฟังทุกคน เพราะเด็กบางคนอาจไม่กล้าแสดงออกซึ่งสอดคล้องกับ นางลักขณ์ กันปัญญา (2549 : 156) กล่าวไว้ว่านักเรียนบางคนไม่กล้าแสดงออกและนักเรียนส่วนใหญ่ไม่กล้าทำกิจกรรมรายบุคคลคือไม่กล้าออกมาหน้าชั้นเรียนโดยให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่มก่อนต่อจากนั้นให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการแสดงออกพูดคุยกับครู และเพื่อน ๆ ก่อนถ้านักเรียนตอบถูกหรือกล้าสนทนาครูให้คำชมเชย ปรบมือจากการวัดพฤติกรรมสำหรับครูพบว่าครูจัดประสบการณ์เป็นธรรมชาติครูมีการยืดหยุ่นในการจัดประสบการณ์ตามความเป็นจริงทำให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้ดีขึ้น 4) พัฒนาการทางภาษาด้านการเขียน กิจกรรมการประเมินได้แก่ เขียนตามรอยเส้นประและวาดภาพตามจินตนาการ

1.3 วิธีการ / เครื่องมือ / เกณฑ์การประเมิน พบว่า รูปแบบการประเมิน พัฒนาการทางภาษาของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ใช้วิธีการประเมินอยู่ 3 อย่าง คือ การสังเกตการสัมภาษณ์และการประเมินผลงานเพราะการประเมินทั้ง 3 อย่างทำให้ทราบ

พัฒนาการของนักเรียน ตลอดจนความคิดของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับ สุมิตรา ซาตานันท์ (2541 : 159) ซึ่งใช้แบบสำรวจความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อทำการทดสอบความพร้อมทางภาษาด้านการฟัง ด้านการพูด ด้านการอ่าน และด้านการเขียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แผนการจัดประสบการณ์สำหรับพัฒนาความพร้อมทางภาษา แบบสังเกตความพร้อมทางภาษา และแบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยระดับชั้นอนุบาล ซึ่งสอดคล้องกับอังกราวดี สวัสดิ์สุข (2549 : 167) กล่าวว่า การวัดและการประเมินที่ใช้เครื่องมือที่หลากหลายส่งผลดีต่อครูผู้สอนแม้เครื่องมือบางชนิดอาจใช้ได้ไม่เหมาะสมกับบุคคลหนึ่ง แต่อาจจะได้ผลดีกับอีกคนหนึ่งเพื่อขจัดความลำเอียงในการประเมิน

1.4 ผู้ประเมิน พบว่า ผู้ที่จะประเมินพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ได้ดีที่สุด คือ ครูผู้สอนนั่นเองเพราะครูผู้สอนเป็นผู้มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ นางลักษณ งามจำ (2551 : 127-128) กล่าวไว้ว่า ครูเป็นผู้ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก จัดกิจกรรมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ชี้นำ อธิบาย เป็นผู้ใช้ภาษาที่เป็นต้นแบบ เป็นผู้ใช้ภาษาสื่อสารเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเรียน อยากถาม ทำให้มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก และเด็กกับครู นอกจากนี้ครูมีบทบาทสำคัญในด้านของการให้กำลังใจ ให้การยอมรับ ให้แรงเสริม ให้ความเป็นมิตร และเปิดโอกาสให้เด็กได้พูดได้ถามทำให้เด็กรู้สึกไว้วางใจครู รักครูนอกจากนั้นครูยังเป็นต้นแบบของการใช้ภาษา เช่น ในมุมหนังสือ ครูจะอ่านนิทานให้เด็กฟัง เด็กได้ฟังภาษาที่เป็นต้นแบบ เด็กได้ถามและตอบคำถาม เป็นต้น

1.5 การประมวลผลและการแปลผลการประเมินเป็นการสรุปผลพัฒนาการทางภาษาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนทั้งพัฒนาการทางด้านการฟัง พัฒนาการทางด้านการพูด พัฒนาการทางด้านการอ่านและพัฒนาการทางด้านการเขียนพบว่า ระดับพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 13 คน ของโรงเรียนเนินลาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีพัฒนาการทางภาษาด้านการฟังอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=8.46$) พัฒนาการทางภาษาด้านการพูด อยู่ในระดับดี ($\bar{X}=7.30$) พัฒนาการทางภาษาด้านการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=4.15$) และพัฒนาการทางภาษาด้านการเขียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=4.76$) และนักเรียนมีพัฒนาการทางด้านภาษาโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=24.67$) เพื่อรายงาน

ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบและวางแผนพัฒนาการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาในทุก ๆ ด้าน

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง และด้านความเป็นประโยชน์แก่การจัดการประเมินทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ได้สร้างโดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียดและนำเข้าสู่กระบวนการสนทนากลุ่ม ได้ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย จำนวน 9 ท่าน และนำรูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษามาทดลองใช้ (Try out) และหาความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมิน (RAI) แล้วจัดทำรูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ฉบับสมบูรณ์ ไปประเมินด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 คน และนำรูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษาไปทดลองใช้จริง และทำการประเมินความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ โดยครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่อาสาสมัคร จำนวน 10 คน ทำให้รูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 สามารถนำไปใช้ได้จริง และมีทั้งความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ ตามมาตรฐานการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทรงศรี ตุ่นทอง (2545 : 159) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชาคณิตศาสตร์ โรงเรียนวัดสิงห์สถิต และโรงเรียนวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท พบว่า รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงมีความเหมาะสม สามารถสื่อความเข้าใจได้ดี มีความเที่ยงตรง ครอบคลุม และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ และยังสอดคล้องกับอัจฉราวดี สวัสดิ์สุข (2549 : 160) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ที่พบว่า รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงมีความเหมาะสม สามารถสื่อความเข้าใจได้ดี มีความเที่ยงตรง ครอบคลุม และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้

3. ผลการประเมินพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ของโรงเรียนเนินลาดวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

จำนวน 13 คน พบว่าพัฒนาการทางภาษาทางด้านการฟัง อยู่ในระดับดี ประเมินด้วยกิจกรรม 3 กิจกรรม ได้แก่ เกมทำตามคำสั่ง ฟังนิทานเรื่อง สวนดอกไม้และตอบคำถาม เกมนี้เสียงของใครเป็นการประเมิน ที่เร้าความสนใจโดยการเล่นเกม มีสื่อจูงใจให้เด็กอยากทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับวราลี โกศัย (2554 : 127) กล่าวว่า iva การจัดประสบการณ์ให้เด็กได้มีการเคลื่อนไหวได้เรียนโดยมีสิ่งกระตุ้นทำให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเรียน ก่อให้เกิดการสังเกต การตั้งคำถาม การค้นหาคำตอบ ดังนั้นจึงเกิดการเรียนรู้โดยใช้ความคิด ความต้องการที่จะสื่อสารเกิดขึ้น การใช้ภาษาจะเป็นการใช้ภาษาอย่างมีความหมายในสถานการณ์ที่เป็นประสบการณ์ตรง พัฒนาการทางภาษาทางการพูดอยู่ในระดับดีประเมินด้วยกิจกรรม การประเมิน 3 กิจกรรม ได้แก่ ร้องเพลง ชื่อของเธอแล้วบอกชื่อตนเอง เล่าเรื่องจากภาพที่หนูชอบและโตขึ้นหนูอยากเป็นอะไร ซึ่งเป็นการประเมินที่เปิดโอกาส ให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับนงลักษณ์ งามขำ (2551 : 73) กล่าวว่า iva การเปิดโอกาสให้เด็กพูดแสดงออกอย่างอิสระ การพูดตอบจากภาพคำตอบที่เห็นได้ การร่วมแสดงความคิดเห็น พูดคุยซักถาม ได้ตอบกันระหว่างเพื่อน ซึ่งการที่เด็กได้ฝึกพูดบ่อย ๆ จะช่วยส่งเสริมให้เด็กกล้าพูด กล้าแสดงออก ส่งผลต่อด้านการพูดในด้านการแต่งประโยคปากเปล่าต่อไป

พัฒนาการทางภาษาทางการอ่านอยู่ในระดับปานกลางประเมินด้วยกิจกรรม 2 กิจกรรม ได้แก่ มาเข้าห้องสมุดกันเถอะและนักเล่านิทานน้อย การประเมินการอ่านเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องฝึกฝนในเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับกฤษยา ดันติผลาชีวะ (2547 : 250) กล่าวว่า iva การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญของการศึกษา เป็นทักษะทางภาษาที่ต้องได้รับการฝึกฝน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กปฐมวัย เพื่อเป็น แนวทางการใช้ภาษา และพัฒนาการอ่านให้งอกงามต่อไปพัฒนาการทางภาษาทางการเขียนอยู่ในระดับปานกลาง ประเมินด้วยกิจกรรม 2 กิจกรรม ได้แก่ การเขียนตามรอยเส้นประและการวาดภาพตามจินตนาการ การเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและความเข้าใจของตนเองออกมาซึ่งสอดคล้องกับ อรัญนิตย์ ศรีจันทร์ (2547 : 346-347) กล่าวว่า iva การเขียนคือกระบวนการแสดงออกถึงความรู้สึก ความต้องการและความคิดผ่านทางเครื่องหมายและสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น ความสามารถในการจับดินสอเขียนเส้น เขียนตามรอยประ วาดภาพและระบายสีภาพ เป็นต้น นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาโดยรวมอยู่ในระดับดีเพื่อรายงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบและวางแผนพัฒนาการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาในทุก ๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับนันทิยา น้อยจันทร์ (2553 : 160) กล่าวว่า iva การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย เป็นกระบวนการต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็ก

ในแต่ละวัน ทั้งนี้ให้มุ่งนำข้อมูลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุงการวางแผนการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ข้อมูลจากการประเมินผลพัฒนาการจะนำมาใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรม ซึ่งให้เห็นความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน ใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็ก และ ขณะเดียวกัน ยังใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้กับเด็กวัยนี้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูผู้สอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ควรศึกษาแนวทางในการนำรูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษาและทำความเข้าใจกับเกณฑ์การประเมินให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ประเมินจริง

1.2 ในการประเมิน ให้ยึดที่เกณฑ์การประเมินเป็นหลัก โดยไม่มีความรู้สึกหรือการคิดไปเองในการให้คะแนนเด็ก

1.3 ครูที่สอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ควรเตรียมสื่อ เตรียมอุปกรณ์ในการประเมินให้พร้อมก่อนทำการประเมิน เพราะช่วงเวลาในการประเมินเด็กปฐมวัย มีผลต่อผลการประเมิน ซึ่งอาจคลาดเคลื่อนได้

1.4 ครูที่สอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 สามารถนำรูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษาไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินพัฒนาการด้านอื่น ๆ หรืออาจปรับเกณฑ์บางตัว ให้เข้ากับสภาพแวดล้อม หรือบริบทในโรงเรียนของท่านได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องอยู่ภายใต้กรอบของพัฒนาการของเด็กและคุณลักษณะตามวัยของเด็ก เพื่อความแม่นยำในการวัดและคุณภาพของเครื่องมือที่น่าเชื่อถือด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมึงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการประเมินพัฒนาการด้านอื่น ๆ ของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล เช่น ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาของนักเรียนในระดับชั้นอนุบาล

2.2 ควรมึงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษาในระดับชั้นอื่น ๆ ให้หลากหลายมากขึ้น